

Olje- og energidepartementet

NVEs ref: 200709319-119
Sendes kun per e-post til nve@nve.no

Trondheim, 10.09.2020

Faurefjellet vindkraftverk – klage på avslag om søknad på utsatt frist for idriftsettelse

Innledning

NVE traff den 21. august 2020 vedtak om avslag på søknad om utsatt frist for idriftsettelse for Faurefjellet vindkraftverk.

Vedtaket påklages herved til Olje- og energidepartementet (OED). Klagen er rettidig.

Begrunnelse for utsatt frist

Bakgrunn for søknaden og klagen

NVE har i brev av 27. november 2019 på generelt grunnlag gitt uttrykk for at fristen for idriftsettelse i gjeldende vindkraftkonsesjoner normalt ikke vil bli forlenget ut over 31. desember 2021. Som følge av at det har blitt uforholdsmessig tyngende å oppfylle 2021-fristen, sendte Faurefjellet vindkraftverk den 4. august 2020 inn søknad om utsatt frist for idriftsettelse til 31. desember 2022, med tilsvarende forskyvning av anleggskonsesjonens varighet.

I søknaden om utsatt frist gjorde Norsk Vind rede for hvorfor søknader om fristforlengelse må vurderes konkret. NVE har sluttet seg til dette og foretatt en konkret vurdering av forhold som er angitt i klagen.

Vi mener imidlertid at NVE ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt de forholdene som taler for å innvilge utsatt frist. Det foreligger også flere feil ved NVEs vedtak, blant annet ved at man feilaktig har lagt til grunn at det per dags dato er adgang til å igangsette anleggsarbeidene for Faurefjellet. Dette vil bli nærmere redegjort for i det følgende.

Saksbehandlingstid

Som nærmere redegjort for i klagen har Norsk Vind Faurefjellet ikke adgang til å igangsette anleggsarbeider i prosjektet før OED har tatt stilling til søknaden om statlig arealplan. Søknaden om statlig arealplan ble sendt til OED 8. oktober 2019. OED har imidlertid gjort det klart i brev av 11. februar 2020 at søknaden ikke vil bli behandlet før samtidig med klagen på NVEs vedtak om godkjenning av MTA-planen til behandling. Dette har OED holdt fast ved selv om det fører til store utfordringer for fremdriften i prosjektet.

NVE har ikke hensyntatt dette i sitt vedtak, og synes i stedet å ha lagt til grunn at Faurefjellet per dags dato kan igangsette anleggsarbeider, jf. vedtakets s. 3:

"Vi viser også til vårt brev av 21.8.2020, NVE ref. 201904894-139, hvor vi besluttet at klagen på detaljplan/MTA og konsesjonsendringer for Faurefjellet vindkraftverk ikke gis oppsettende virkning. Klagen er således ikke til hinder for at Norsk Vind kan igangsette anleggsarbeider."

Dette er feil, ettersom Faurefjellet som nevnt ikke kan igangsette anleggsarbeider før forholdet til gjeldende arealplaner er avklart gjennom søknaden om statlig arealplan.

Saksbehandlingstiden knyttet til søknaden om statlig arealplan er et forhold utenfor vår kontroll. Som konsesjonær må vi rimeligvis kunne forvente – og ha krav på – at fristene i anleggskonsesjonen tilpasses energimyndighetenes saksbehandlingstid, slik at man har en realistisk mulighet til å realisere prosjektet innenfor normale tidsrammer. Dette vil etter all sannsynlighet ikke være mulig dersom fristen for idriftsettelse til den 31. desember 2021 blir stående.

Alminnelig frist er fem år fra konsesjonstidspunktet

Som NVE også legger til grunn på s. 2 i sitt vedtak, er det *"normal praksis at fristen for idriftsettelse av et vindkraftverk blir satt til fem år fra konsesjonstidspunktet"*. Vi kan da ikke se at det er av betydning at det foreligger enkeltteksempler på at det er gitt konsesjoner med kortere frist, slik NVE viser til i vedtaket. Gitt den praksisen som er etablert, må dette i så fall begrunnes i konkrete forhold vedrørende det enkelte prosjektet. Det er ikke gjort for Faurefjellet i NVEs vedtak.

En frist på fem år fra endelig konsesjonstidspunkt vil innebære at fristen for idriftsettelse av Faurefjellet vindkraftverk fastsettes til november 2022, altså tilnærmet det samme som vi har søkt om og som NVE i sitt vedtak har avslått.

En slik frist vil også være i samsvar med tidsrammen som er foreslått for nye vindkraftkonsesjoner i OEDs Stortingsmelding 28 (2019-2020) fra juni i år. I Stortingsmeldingen er det lagt opp til en tidsramme fra konsesjonstidspunktet på fem år totalt, med to års frist for inngivelse av detaljplan, og deretter normalt tre års frist for idriftsettelse. OED vurderer det altså fremdeles som rimelig med fem års frist fra endelig konsesjonsvedtak. Vi kan da vanskelig se hvorfor det samme ikke skal gjelde i denne saken.

For øvrig viser NVE både i vedtaket i denne saken og i brevet av 27. november 2019 til uttalelsene i Stortingsmelding 25 (2015-2016). Her fremgår det at *"urealiserte vindkraftkonsesjoner båndlegger areal i kommunene. [...] Det er derfor ønskelig å begrense videreføringen av konsesjoner som er gitt der det ikke er utsikter til å få realisert prosjektet innenfor en rimelig tidshorisont"*.

Faurefjellet har kun søkt om ett års utsatt frist for idriftsettelse, hvilket vil innebære at det gis en samlet frist på fem år for idriftsettelse fra endelig konsesjonstidspunkt. I lys av praksisen som nevnt over går dette åpenbart ikke ut over hva som må anses som en "rimelig tidshorisont". Vi kan derfor ikke se at uttalelsene i Stortingsmelding 25 – som NVE viser til i sin begrunnelse – gir støtte for at det ikke bør gis utsatt frist for Faurefjellet.

NVE viser i denne saken også til Stortingets vedtak den 19. juni 2020. I vedtaket bes regjeringen om at det, innenfor gjeldende regelverk, ikke gis forlenget frist for idriftsettelse utover 31. desember 2021 for vindkraftverk som har gyldig konsesjon. Vi bemerker at Stortingets vedtak ikke er et lovvedtak, men et anmodningsvedtak til regjeringen. Vider anmoder Stortinget at fristen vurderes "*innenfor gjeldende regelverk*". Vi mener at gjeldende regelverk i dette tilfellet åpner for utsatt frist.

Prosjektet er ikke avhengig av el-sertifikater

En sentral del av begrunnelsen for å operere med 31. desember 2021 som siste frist for idriftsettelse er i henhold til NVEs brev av 27. november 2019 at dette samsvarer med dato for utløpet av elsertifikatorordningen.

Faurefjellet er imidlertid ikke avhengig av elsertifikater. Vi kan derfor ikke se at det foreligger noen saklig grunn til å vektlegge dette ved avgjørelsen av spørsmålet om det skal gis utsatt frist for Faurefjellet. For øvrig er det vanskelig å se hvorfor avslutningen av elsertifikatorordningen skal være styrende for når eksisterende vindkraftkonsesjoner skal løpe ut. Formålet med elsertifikatloven er "*å bidra til økt produksjon av elektrisk energi fra fornybare energikilder*", jf. elsertifikatloven § 1. Hensikten med elsertifikatloven har forutsetningsvis vært å incentivere utbyggere for å kunne nå fastsatte produksjonsmål innen 2021, ikke å redusere realisasjonen av nye fornybarprosjekter deretter.

Turbinleverandørmarkedet og COVID-19

NVE har i sitt vedtak lagt til grunn at prisstigninger og/eller andre endringer i leverandørmarkedet ikke er relevant for behandlingen av søknad om utsatt frist for idriftsettelse.

Vi kan ikke se at dette er i samsvar med energiloven § 10-4, hvor det fremgår at "endringer i [konsesjons]vilkårene kan også foretas etter søknad fra konsesjonæren". Bestemmelsen oppstiller ikke egne begrensninger i hvilke forhold som kan vektlegges. Markedsmessige forhold kan derfor være relevante. Videre følger det av forarbeidene, slik NVE også har gjengitt, at endringer "*kan være aktuelle dersom konsesjonæren kan påvise at et tyngende vilkår ikke lenger fremmer sitt formål eller at fordelene ved et vilkår ikke lenger står i forhold til omkostninger det medfører for konsesjonæren*", jf. Ot.prp.nr.43 (1989-1990) s. 97.

Som angitt i søknaden har turbinprisene for å rekke en 2021-installasjon steget uforholdsmessig mye, og leverandørene har kapasitetsproblemer som gjør det tilnærmet umulig å levere slik at man rekker ferdigstillelse innen 31. desember 2021. Det er naturlig å se dette i sammenheng med at denne fristen er kommunisert som en generell frist til alle konsesjonærene i det norske vindkraftmarkedet. Den generelle fristen har bidratt til et unaturlig pris- og kapasitetspress i turbinmarkedet.

I tillegg er leverandørmarkedet også påvirket av COVID-19. Pandemien har gjort det vanskelig for leverandørene å forplikte seg på markedsmessige vilkår til ferdigstillelse innen 31. desember 2021. Forhandlingsprosessene mot leverandørene har også blitt vanskeliggjort av smittevernstiltak.

Disse forholdene er etter vårt syn klart relevante i den konkrete helhetsvurderingen av om det skal gis utsatt frist. For øvrig er det også i NVEs brev til konsesjonærene den 27. november 2019 lagt til grunn

at det kan gis utsatt frist når det foreligger spesielle forhold. Vi mener at summen av ovennevnte omstendigheter gjør at det foreligger slike spesielle forhold som gir grunnlag for en fristutsettelse som omsøkt.

Avslutning

Som redegjort for mener vi at det foreligger særskilte omstendigheter som gir grunnlag for å innvilge utsatt frist for idriftsettelse til 31. desember 2022.

Som en følge av energimyndighetenes saksbehandlingstid vurderes en slik utsettelse også nødvendig for å kunne realisere prosjektet. Utsettelsen vil heller ikke gå ut over den femårsfristen som i alminnelighet gjelder – og som fortsatt er foreslått å skulle gjelde – i vindkraftkonsesjoner.

På denne bakgrunn ber vi om at OED omgjør NVEs vedtak, og innvilger søknaden om at frist for idriftsettelse for Faurefjellet vindkraftverk forlenges til 31. desember 2022, med tilhørende 25 års varighet av konsesjonen, dvs. frem til 31. desember 2047.

Med vennlig hilsen
NORSK VIND FAUREFJELLET AS

Per Ove Skorpen
Prosjektleder/Styremedlem